

KANDINSKY RESİMLERİNİN YENİDEN YORUMLANMASI: İLK YIL TASARIM STÜDYOSUNDA MEKANSAL ÇALIŞMALAR

İpek YILDIRIM CORUK^a

^aFenerbahçe Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü, TÜRKİYE

* Sorumlu Yazar: ipek.coruk@fbu.edu.tr

(Geliş/Received: 05.02.2026; Düzeltme/Revised: 24.03.2026; Kabul/Accepted: 26.03.2026)

ÖZ

İlk yıl tasarım stüdyosu, tasarım öğeleri, tasarım ilkeleri, soyutlama ve iki boyutlu temsilden üç boyutlu mekânsal geçişe yönelik yetilerin kazandırıldığı yaklaşımları barındırmaktadır. İki boyutlu kompozisyonun üçüncü boyutta ifadesinin sıklıkla soyut resimler üzerinden ele alındığı yaklaşımlar ise genellikle orijinal kompozisyondaki öğelerin doğrudan yükseltilmesine dayanmaktadır. Bu çalışma, söz konusu ele alışlardan ayrılan bir stüdyo kurgusuyla, biçimsel taklit yerine yeniden yorumlamaya dayanan bir yaklaşım önerir. Bu doğrultuda, çalışmanın amacı, soyut bir tablodan çıkarılan seçilmiş bir tasarım ilkesinin birinci sınıf bir tasarım stüdyosu bağlamında iki boyutlu kompozisyondan üç boyutlu mekânsal organizasyona nasıl yeniden yorumlanabileceğini gösteren bir çerçeve önermektir. Nitel araştırma tekniğine dayanarak oluşturulan çalışmanın verilerini, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü Tasarım Stüdyosu I dersi çıktıları oluşturmaktadır. Söz konusu çıktılar, soyut bir resimde gömülü tasarım ilkesinin keşfi ile başlayıp, bu ilkenin iki boyutlu diyagramlar ve üç boyutlu mekânsal hacimler aracılığıyla ifadesine dayanan bir süreci barındırmaktadır. Araştırma bulguları, mekânsal çıktılarının, kaynak alınan soyut resmin görsel bütünlüğünü tekrar etmeden, belirlenen tasarım ilkesinin üç boyutlu mekânda tutarlı biçimde işletilebildiğini göstermektedir. Bulgular, soyutlamanın öğrenciler tarafından ilkesel bir yeniden kurma süreci olarak ele alındığını, soyut bir görselin üçüncü boyuta aktarımında tasarım ilkelerinin ara bir düşünme düzeyi oluşturduğunu ortaya koymaktadır. Araştırmanın temel katkısı, soyut resim ile mekânsal tasarım arasındaki ilişkiyi statik biçimsel benzerlikler üzerinden değil, kavramsal ve ilişkisel süreklilik üzerinden ele alan süreç odaklı bir çerçeve önermesinde yatmaktadır. Bu yönüyle çalışma, birinci sınıf tasarım stüdyolarında iki boyuttan üç boyuta geçiş çalışmalarına yönelik alternatif bir yaklaşım önerisi sunmakta ve stüdyo içeriği geliştirme süreçlerine katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: İlk yıl tasarım stüdyosu, 2 boyuttan 3 boyuta geçiş, Soyutlama, Tasarım ilkesi, Kandinsky.

REINTERPRETATION OF KANDINSKY'S PAINTINGS: SPATIAL STUDIES IN THE FIRST-YEAR DESIGN STUDIO

ABSTRACT

The first-year design studio focuses on developing skills related to design elements, design principles, abstraction, and the transition from two-dimensional representation to three-dimensional spatial thinking. In many studio practices, this transition is explored through abstract paintings, where two-dimensional compositions are often transformed into three-dimensional forms by directly elevating visual elements. Such approaches tend to emphasize formal translation rather than conceptual reinterpretation. This study proposes an alternative studio framework that prioritizes reinterpretation based on design principles instead of formal imitation. Its aim is to present a framework showing how a selected design principle derived from an abstract painting can be reinterpreted from a two-dimensional composition into a three-dimensional spatial organization within a first-year design studio context. Adopting a qualitative research approach, the study is based on the outcomes of the Design

Studio I course in the Department of Interior Architecture and Environmental Design. The studio process begins with identifying a design principle embedded in an abstract painting and continues through its exploration using two-dimensional diagrams and three-dimensional spatial volumes. The findings indicate that the resulting spatial designs consistently apply the selected design principle in three-dimensional space without reproducing the visual composition of the source painting. The results also show that students approach abstraction as a process of principled reconstruction, with design principles functioning as an intermediate level of thinking in the transition from abstract visual material to spatial design. The study contributes a process-oriented framework that defines the relationship between abstract painting and spatial design through conceptual and relational continuity rather than formal similarity, offering an alternative approach to two-dimensional to three-dimensional transition exercises in first-year design studios.

Keywords: First-year design studio, 2D to 3D, Abstraction, Design principles, Kandinsky.

1. GİRİŞ

Birinci sınıf tasarım stüdyoları, öğrencilerin soyutlama, tasarım öğeleri ve tasarım ilkeleri gibi temel kavramlarla tanıştıkları; iki boyutlu temsilden üç boyutlu mekânsal düşünceye geçişe yönelik ilk deneyimlerini kazandıkları temel bir pedagojik ortam sunar. Bu ortamda, soyut görsel materyaller, öğrencileri temsile dayalı olmayan düşünme biçimleriyle ve ilişkisel kompozisyon kavrayışıyla tanıştırmada sıklıkla kullanılan araçlar arasında yer almaktadır.

Bu çalışma, birinci sınıf tasarım stüdyosu kapsamında kurgulanan ve iki boyutlu kompozisyondan üç boyutlu mekânsal organizasyona uzanan sınırlı bir tasarım sürecine odaklanmaktadır. Stüdyo kurgusunda amaç, tüm ilk yıl tasarım stüdyosu kazanımlarını kapsamak yerine, soyutlama, tasarım öğeleri ve tasarım ilkeleri aracılığıyla iki boyutlu kompozisyonun mekânsal düşünceye nasıl dönüştürülebileceğini görünür kılmaktır.

Bu doğrultuda çalışmada kavramsal altlık olarak Kandinsky'nin soyut resimlerinden yararlanılmıştır. Bu resimler, sanat eserlerinin biçimsel olarak yeniden üretilmesi amacıyla değil; kompozisyonel ilişkilerin çözümlenmesine ve seçilmiş bir tasarım ilkesinin ayrıştırılarak mekânsal olarak yeniden yorumlanmasına olanak tanıyan bir araç olarak ele alınmıştır. Bu yönüyle Kandinsky'nin soyut resimleri, Öktem Erkartal (2023) tarafından da desteklendiği şekilde, öğrencilere sanat eserlerini tanıtan estetik bir referans olmanın ötesinde, tasarım ilkelerinin iki boyutlu bir düzlemde üç boyutlu mekânsal organizasyona

aktarılmasını mümkün kılan kavramsal bir zemin sunması yönüyle ele alınmıştır.

Belirlenen konu bağlamında mekânsal tasarım literatüründe, iki boyutlu soyut kompozisyonların üç boyutlu alanlara çevrilmesinde Kandinsky eserleri ya da diğer soyut resimlerden faydalanma biçimlerine bakıldığında sıklıkla resimsel unsurların doğrudan hacimsel yüksekliği gibi biçimsel veya geometrik işlemlerle ele alındığı görülmektedir. Bu yaklaşımlardan ilki Zorlu vd. (2012) çalışmasında yer almaktadır. Bu çalışmada, Kandinsky resimlerinden temellendirilen bir içerik kurgulanmış ancak Kandinsky eserlerinde yer alan geometrik şekillerin doğrudan 3. boyuta yükseltilmesiyle oluşan hacimlere işlev yüklenmesine dayanan bir süreç gerçekleştirilmiştir. Konuya yönelik bir diğer çalışmada (Öktem Erkartal, 2023) farklı ressamın eserlerinden hareketle, iki boyutlu kompozisyonların geometrik şekiller aracılığıyla soyutlanması ve 3. boyuta aktarılmasına yönelik bir süreç yer almaktadır.

Beşgen (2014), tarafından da ilk yıl tasarım stüdyosu kapsamında farklı sanatçıların soyut resimlerinden faydalanılarak 2 boyuttan 3 boyuta evirilen bir süreç gerçekleştirilmiştir. Bu süreçte, kompozisyondaki elemanların bir kısmının 3. boyuta yükseltilmesi bir kısmının iki boyutta bırakılmasına dayanan bir yol izlenmiştir.

Varlı (2025) tarafından gerçekleştirilen çalışmada ise öğrencilerin form yaratma becerilerini geliştirme sürecinde tanımsız bir alan yerine, sınırlandırılmış bir çıkış noktasından hareket etmelerini sağlamak

amacıyla soyut resimlerden faydalanılmış ve resimlerde yer alan geometrik şekillerin üçüncü boyutta karşılığı aranmıştır. Çiçek ve Kaya, (2016) ve Yavuz, (2014) tarafından gerçekleştirilen çalışmalarda da benzer şekilde Kandinsky ve diğer sanatçıların eserlerinin doğrudan üçüncü boyutta yükseltmesine yönelik bir süreç kurgulanmıştır. Konuya yönelik literatürde yer verilen bu yaklaşımlar görüntü ve mekan arasında görsel süreklilik kurarken, genellikle temsili veya biçimsel benzetmelerle sınırlı kalmakta, soyut resimlerde yer alan ilişkisel ve kavramsal yapıları göz ardı edebilmekte, dolayısıyla soyutlama potansiyelini sınırlamaktadır.

Öte yandan araştırma konusuna yönelik bir diğer çalışmada (Uyanık Çirkin, 2024), soyut sanat eserleri arasından Mondrian resimlerinin üçüncü boyutta tasarım ilkelerinden faydalanılarak yorumlanmasına yer veren bir kurgu barındırır da üç boyutlu hacimden ziyade bir küp hacmin içinde/yüzeyinde eklentiler halinde bir dönüşüm kurgulanmış, öğeler arası ilişkiler ya da mekana yönelik işlevlerin düşünülmesi eksik kalmıştır. Benzer şekilde Durmuş Öztürk, vd., (2018) tarafından sunulan çalışmada da soyutlama ve tasarım ilkelerine yer verilmiş olsa da bu çalışma iki boyutla sınırlı kalıp üçüncü boyuta dönüşmemiştir.

Literatürde soyut resimlerden hareketle yürütülen iki boyuttan üç boyuta geçiş çalışmalarında, çoğunlukla görsel benzerliğe dayalı yükseltme ya da doğrudan mekânsal karşılık üretme yaklaşımlarının benimsendiği görülmektedir. Bu çalışmada ise söz konusu yaklaşımlardan bilinçli olarak ayrılan, ilke temelli bir stüdyo kurgusu önerilmektedir. Her ne kadar stüdyo çalışmasının başlatıcısı olarak Kandinsky'nin soyut resimleri seçilmiş olsa da öğrencilerden iki boyutlu düzlemdeki görsel elemanları doğrudan üçüncü boyuta yükseltmeleri beklenmemiştir. Bunun yerine, kompozisyonun bütününe ya da seçilen bir kadrajı analiz ederek, bu analiz sürecinden türettikleri bir tasarım ilkesini mekânsal organizasyona dönüştürmeleri amaçlanmıştır. Bu bağlamda soyut resim, biçimsel olarak kopyalanacak bir şablon değil; kompozisyonel ilişkilerin ayrıştırılabildiği ve yeniden yorumlanabildiği kavramsal bir zemin olarak ele alınmıştır. Bu doğrultuda çalışmanın amacı, soyut bir tablodan çıkarılan seçilmiş bir tasarım ilkesinin birinci sınıf bir tasarım stüdyosu

bağlamında iki boyutlu kompozisyonun üç boyutlu mekânsal organizasyona nasıl yeniden yorumlanabileceğini ve çevrilebileceğini gösteren bir çerçeve önermektir.

Bu yönüyle çalışma, soyut bir resmi üçüncü boyuta aktarırken doğrudan yükseltme yaklaşımını benimsememekte; aksine resmin potansiyelleri doğrultusunda yapılan bilinçli elemeler aracılığıyla seçilmiş bir tasarım ilkesinin mekânsal olarak yeniden inşa edilmesini temel almaktadır. Bu yaklaşım, literatürdeki baskın ele alışlardan ayrılarak çalışmanın özgün yönünü ortaya koymaktadır.

Araştırmanın temel katkısı, soyut resim ile mekânsal tasarım arasındaki ilişkiyi statik biçimsel benzerlikler üzerinden değil, kavramsal ve ilişkisel süreklilik üzerinden ele alan süreç odaklı bir çerçeve önermesinde yatmaktadır. Bu yönüyle çalışma, birinci sınıf tasarım stüdyolarında iki boyuttan üç boyuta geçiş çalışmalarına yönelik alternatif bir pedagojik yaklaşım önerisi sunmakta ve stüdyo içeriği geliştirme süreçlerine katkı sağlamayı hedeflemektedir.

2.METODOLOJİ

2.1. Araştırma Tasarımı

Bu çalışma, tasarım ilkeleri ve soyutlama yaklaşımından faydalanarak iki boyutlu soyut resimlerin üç boyutlu mekânsal hacimlere çevrilmesini araştırmak amacıyla kurgulanan nitel araştırma tasarımına dayalı bir yaklaşımı benimsemektedir. Çalışma, nihai biçimsel sonuçları değerlendirmek yerine, öğrencilerin Kandinsky'nin resimlerinden türetilen seçilmiş ilkeleri yorumladıkları, soyutladıkları ve mekânsal olarak yeniden inşa ettikleri tasarım sürecine odaklanır. Bu kapsamda öğrenci çalışmaları, soyut resimlerin doğrudan üçüncü boyuta yükseltildiği biçimsel kaynaklar olarak değil, mekânsal tasarım içinde üretken mekanizmalar olarak nasıl işlediğinin gözlemlenmesini sağlayan araştırma materyali olarak ele alınmıştır.

2.2. Veri Seçimi

Çalışmanın materyalini, X Üniversitesi, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü, Tasarım Stüdyosu I dersinde üretilen öğrenci projelerinden seçilen örnekler oluşturmaktadır. Çalışma verilerini oluşturan örnekler, nicel temsil amacı olmaksızın amaçlı örnekleme yaklaşımına dayanarak gerçekleştirilmiştir

(Yıldırım & Şimşek, 2021). Bununla birlikte, çalışmada yer verilen örnekler, başarılı ya da başarısız olma durumuna göre sınıflandırılmayıp, söz konusu çalışma kurgusunun nasıl yapılandırıldığını, sürecini ve çıktılarını ortaya koymak amacıyla ele alınmıştır.

2.3. Veri Toplama

Stüdyo kurgusunda tasarım süreci üç ardışık aşamaya ayrılmıştır. Bunlar; seçilen resmin analitik olarak okunması, resimden hareketle kompozisyon ilkesinin belirlenmesi, geometrik öğeler aracılığıyla soyutlanması, şematik temsili ve son olarak fiziksel modeller aracılığıyla üç boyutlu mekânsal hacmin üretilmesi şeklindedir. Bu bağlamda veri toplama süreci söz konusu üç aşamanın çıktılarını barındıran final çalışmaları üzerinden gerçekleştirilmiştir.

2.4. Veri Analizi

Çalışmanın veri analizi, betimleyici nitel analiz tekniğiyle (Demir, 2024) gerçekleştirilmiştir. Analiz sürecinde, öğrencilerin seçilmiş fotoğraflardan hareketle belirledikleri tasarım ilkeleri, bu tasarım ilkesini ifade edecek şekilde oluşturdukları iki boyutlu soyutlama çalışmaları ve üç boyutlu mekânsal çıktılar değerlendirilmiştir. Bu materyaller, kompozisyonel mantığın aşamalar boyunca nasıl geliştiğini izlemek ve dönüşümleri belirlemek için betimsel olarak analiz edilmiştir.

3. TEORİK ARKAPLAN: İLK YIL TASARIM STÜDYOSU

İlk yıl tasarım stüdyosu, tasarım disiplinlerinin başında öğrencilere tasarım ve tasarlama tekniklerine yönelik genel bilgilendirilmenin yapıldığı, öğrencinin gelecek yıllara ve mesleki hayata hazırlandığı başlangıç eğitimidir. Bu ortamlarda öğrenilen bilgiler ilerleyen yıllardaki proje dersleri ve genel tasarlama süreçlerine rehberlik etmektedir.

Dört yıllık eğitim programlarında yer alan tüm tasarım stüdyoları arasında tasarımcı aday öğrencilerin, yaratıcı, eleştirel ve çok yönlü düşünme sistemi ile karşılaştıkları ilk ortam olması yönüyle bu stüdyolar, diğer stüdyolardan ayrılmakta ve önem taşımaktadır. Bir diğer yandan, tasarımcı düşünme, tasarlama eylemi ve stüdyo kültürünün benimsendiği bu ortamlar, tasarlama pratiğinin edinildiği temel alanlar

olarak ön plana çıkmaktadır (Cantürk Akyıldız, 2020).

Birinci sınıf tasarım stüdyosu tasarımcı adaylarının ilerleyen yıllarda tasarımla ilgili alanlarda rahat iletişim kurabilmeleri için alan terminolojisini ve ilişkiler ağını kavramalarını sağlayan ortamlardır. Bu bağlamda, bilgi ve becerilerini aktarmaları, düşüncelerini temsillerle ifade etmeleri önemlidir. Bu nedenle ilk yıl stüdyo dersleri ve içerikleri öğrencilerin temel kavramları ve becerileri öğrenmesi ve içselleştirmesi noktasında kritiktir. Söz konusu beceri ve kavramların uygulamalarla desteklenmesi ise tasarım odaklı düşünme ve problem çözme yaklaşımının kazanılması yönüyle destekleyici etki yaratmaktadır. Dolayısıyla ilk yıl stüdyolarındaki uygulamaların yöntemi ve içeriği önemli hale gelmektedir (Balkan & Özasan, 2021). Kurumlar arası teorik ve pratik bağlamsal farklılıklara rağmen, ilk yıl tasarım eğitimi yaygın olarak tasarımcı tarafından yaşam boyu kullanılacak tasarım dili, tasarım terminolojisi ve tasarlama becerisi oluşturmayı amaçlamaktadır (Ghom, 2017).

Bununla birlikte, mimarlık ve tasarım bölümlerinde birinci sınıf tasarım stüdyosu, öğrencilere mimari düşünce ve tasarım süreci hakkındaki temel kavramları tanıtır (Orbey & Sarıoğlu Erdoğan, 2021). Bu ortam, tasarımcı adaylarının gelecekte yaratıcı bireyler olmaları için dönüşüm yeteneği oluşturan önemli bir alandır ve müfredatı öğrencinin mekânsal düşünce oluşturmalarını kolaylaştırmaktadır. Bu ortamda öğrencilere, tasarım eğitiminin üç yönü olarak ifade edilen; yeni bir mekânsal dil oluşturma, mimari tasarım düşünce sürecine yol açan iletişim ve görselleştirme tekniklerini kavrama ve temsil gibi bir dizi yeni beceri öğretilmektedir (Ghom & George, 2020).

Nitekim, ilk yıl tasarım stüdyoları tasarımcı adayları için genel bilginin etkin kılınması, yaratıcılık ve yaratıcı düşüncüyü geliştirme noktasında ilk adımı oluşturmaktadır. Ders kapsamında gerçekleştirilen uygulamalarla, öğrencilerin tasarım problemini anlama ve çözebilme yetisinin geliştirilmesi, tasarım ilke ve öğeleri öğretilmektedir. Bu ders sonunda öğrencilerin, çevresini duyarlı bir şekilde gözlemlemesi, hayal gücü ile düşünmeyi, farklı kavramlar ve nesnelere arasından bağ kurmayı, soyut düşüncelerini somuta dönüştürmesi ve

bunları görsel olarak ifade edebilmesi hedeflenmektedir (Yılmaz, vd., 2023).

Öğrencilerin fiziksel çevreyi bilinçli olarak gözlemlenmelerini ve bu gözlemler doğrultusunda refleksler üretmelerini sağlayacak mekânsal becerilerin ve üç boyutlu ifade yeteneğinin geliştirilmesinde önemli bir rol oynayan birinci sınıf tasarım stüdyosunda tasarım çözümleri üretmek için tasarım öğeleri ve ilkelerinden faydalanılmaktadır (Yıldırım Coruk, 2023).

Öte yandan, ilk yıl tasarım stüdyosu ortamlarında her ne kadar yaygın kazanımlar belirli olsa da içerik farklılıklarıyla birlikte hedeflenen kazanımlar da farklılaşmaktadır. Çil ve Demirel Özel, (2021) tarafından bu eğitim ortamlarına yönelik kazanımlar; kompozisyon ilkeleri, el-göz koordinasyonu geliştirme, üç boyutlu düşünebilme, yaratıcılığı geliştirme, soyut düşünebilme, tasarım sürecini öğrenme şeklinde ifade edilmiştir

Bir başka çalışmada ise bu derse yönelik kazanımlar; tasarım öge ve ilkelerinin öğrenilmesi, kompozisyon oluşturma, biçim üretme, üretilen biçimin mekana dönüşmesi, soyutlama, yaratıcı düşünme yolları, iki boyutlu biçimi üçüncü boyuta yükseltme şeklinde açıklanmıştır (Yılmaz, vd., 2023).

Aslan (2012) tarafından ise temel tasarım eğitimi ya da ilk yıl tasarım stüdyosunun amacı; bilgiyi dönüştürebilme yetisi kazandırmak, ortak tasarım terminolojisi oluşturmak (biçim elemanları- biçim ilkeleri, algı ilkeleri), yapı ve yapım becerisi kazandırmak (iki ve üç boyutlu strüktür çözümler), yaratıcılığın geliştirilmesi ve problem çözme becerisi kazandırmak şeklinde ele alınmaktadır.

Bir diğer çalışmada ise birinci sınıf tasarım stüdyosu kazanımları, soyut tasarım ilkelerinin somut uygulamalardaki karşılığının değerlendirilmesi, soyutlamaya yönelik bilgi ve beceri kazanılması şeklinde ifade edilmiştir (Kahraman, 2022).

İlk yıl tasarım stüdyosunun sahip olduğu çok sayıda kazanım dikkate alındığında, bu çalışma tüm kazanımları kapsamak yerine, stüdyo ortamındaki geniş çerçevenin sınırlı bir bölümüne odaklanmakta; tasarım ilkeleri,

soyutlama ve iki boyutlu temsilden üç boyutlu hacme dönüşüm yetilerini ele almaktadır.

Tasarımın nasıl planlandığının çözümlenmesinde rol oynayan, farklı kaynaklarda farklı şekillerde ele alınan tasarım ilkeleri, söz konusu stüdyo ortamında ve paralelinde bu çalışmada uyum, bütünlük, ritim, denge, tekrar, koram (hierarchy), vurgu, egemenlik, zıtlık, oran-orantı ve simetri (Ertok Atmaca, 2014) başlıklarıyla ele alınmaktadır.

Öte yandan bu çalışma bağlamında tasarım ilkeleri, uygulanacak sabit kompozisyon kuralları olarak değil, soyut görsel ilişkilerin yeniden yorumlanmasını sağlayan analitik ve üretken araçlar olarak ele alınmaktadır. Çalışma, bu ilkeleri ayrı ayrı açıklamak yerine, soyut bir tabloda çıkarılan seçilmiş bir ilkenin iki boyutlu kompozisyondan üç boyutlu forma geçiş sırasında mekânsal kararları nasıl bilgilendirebileceğine odaklanmaktadır.

İlk yıl tasarım stüdyosu ortamlarının bir diğer konusu olan soyutlama, bir görüntü, nesne ya da kavramın soyutlanmasına dayanmaktadır. Bu süreçte, tasarımcı önce kaynağı analiz etmekte, ardından nasıl soyutlayacağını belirlemekte ve hayal gücüyle yorumlayarak kaynağı dönüştürmektedir. Bu dönüşüm sürecinde soyutlama, mevcut kaynaktan başka bir şey yaratma potansiyelini ortaya koymak için kaynağın basitleştirilmesi, abartılması ya da yeniden üretilmesiyle sağlanabilmektedir (Öktem Erkartal, 2023).

Soyutlama genellikle bir basitleştirme veya biçimsel indirgeme süreci olarak anlaşılabilir da sanatsal ve mekânsal üretim bağlamında, tamamen görsel bir eylemden ziyade yorumlayıcı bir eylem olarak işlev görmektedir. Soyutlama, karmaşıklığı ortadan kaldırmak yerine, bir kompozisyonda altta yatan ilişkilerin seçici olarak tanımlanmasını, ayrılmasını ve yeniden yapılandırılmasını içerir. Bu anlamda soyutlama, görünür formu yeniden üretmeyi değil, onu düzenleyen ilkeleri korumayı, yorumlamayı ve dönüştürmeyi amaçlar. Tasarım açısından bakıldığında, soyutlama, kompozisyon mantığının orijinal temsili ortamından ayrılmasını sağlar. Bu ayrılma, aynı ilişki kümesinin iki boyutlu bir resimsel yüzeyden üç boyutlu bir mekânsal hacme kadar farklı temsiller aracılığıyla yeniden üretimine izin verir.

Tasarım eğitimi ortamlarında soyutlama süreçleri, farklı başlatıcılar ya da referanslar aracılığıyla kurgulanabilmektedir. Bu referanslar arasında doğadan esinlenen yaklaşımların yanı sıra, soyut resim önemli ve yaygın bir kaynak olarak öne çıkmaktadır. Mimarlık, iç mimarlık ve tasarım gibi alanları etkileyen sanat akımlarının ve bu bağlamda üretilen soyut resimlerin geometrik formlarla kurduğu yakın ilişki, tasarım eğitimi ortamlarında bu resimlerin etkilenme ve uygulanma düzeyini artırmaktadır (Köse Doğan, 2016).

Soyutlama ve iki boyuttan üç boyuta dönüşüm sürecinde ilham kaynağı olan bu eserler, tasarımcıya, kavrayışa ve kişiye bağlı olarak içeriğin algılanışının değişebilmesi yönüyle ilk yıl tasarım eğitimi ortamları için önemli bir kaynaktır (Kaya & Kahraman, 2021). Bu nedenle soyut resim, tasarım ve mimarlık eğitimi için önemli potansiyeller sunmaktadır (Palabıyık & Demircan, 2020). Kaya ve Aytis (2019) tarafından da vurgulandığı üzere soyutlama, mekân tasarımlarının biçimlenmesine yönelik düşüncelerin, kendi aralarında ve birbirleriyle ilişkilerini kavramak için faydalanılan bir yöntemdir. Bu nedenle, mekân tasarımı eğitimi ortamları için önemli bir konudur. Soyut resmin önde gelen isimlerinden olan Kandinsky'nin eserleri de Öktem Erkartal, (2023) tarafından da desteklendiği şekilde, öğrencilere sanat eserlerini tanıtan estetik bir referans olmanın ötesinde, tasarım ilkelerinin iki boyutlu bir düzlemde üç boyutlu mekânsal organizasyona aktarılmasını mümkün kılan kavramsal bir zemin sunması yönüyle stüdyo kurgusunda altlık olarak ele alınmıştır.

Bu doğrultuda çalışma, Kandinsky'nin kompozisyonlarına gömülü seçilmiş tasarım ilkelerine odaklanarak, resimsel ilişkilerin mekânsal olarak yeniden yorumlanabileceği bir çerçeve sunmaktadır. Çalışmada, Kandinsky'nin iki boyutlu resimlerinin doğrudan üçüncü boyuta aktarılmasından ziyade, eserlerin soyutlanması ve bu eserlerde yer alan tasarım ilkelerinin keşfine odaklanan bir kurgu benimsenmiştir. Bu bağlamda tasarım ilkeleri, üslup referansları olarak değil, soyut kompozisyon mantığının mekânsal forma dönüşümüne rehberlik eden araçlar olarak ele alınmaktadır. İki boyutlu soyutlamadan üç boyutlu mekâna geçiş ise bu çalışmada biçimsel bir yükseltmeden çok, kavramsal ve mekânsal

bir dönüşüm süreci olarak değerlendirilmektedir.

3.1.Mevcut Stüdyo Kurgusu

Bu çalışmanın verilerini X Üniversitesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü Tasarım Stüdyosu I dersi kapsamında 2025-2026 akademik yılı güz yarıyılında üretilen öğrenci çıktıları oluşturmaktadır. Söz konusu ders içeriğinin son 5 haftasını kapsayan stüdyo kurgusu, soyut bir resimden çıkarılan seçilmiş bir tasarım ilkesinin yeniden yorumlanması ve bunun üç boyutlu mekânsal organizasyona dönüştürülmesine odaklanmaktadır. Bu kurguda öğrenciler, kaynak görüntünün doğrudan biçimsel olarak yükseltilmesinden kaçınmaya, bunun yerine tanımlanmış bir tasarım ilkesi doğrultusunda yönlendirilen mekânsal çıktılar geliştirmeye teşvik edilmiştir.

Soyut resmi doğrudan üçüncü boyuta yükseltmeye yönelik bir şablondan ziyade kavramsal bir kaynak olarak konumlandırılan çalışma, iki boyutlu kompozisyonun üç boyutlu alana geçiş için tasarım ilkelerinden faydalanmaya yönelik bir çerçeve önermektedir. Bu doğrultuda çalışma ile sunulan mekânsal çıktılar, iki boyutlu temsilden üç boyutlu hacme geçiş sürecinde, ilk yıl tasarım eğitiminde soyutlama ve tasarım ilkelerinin araçlar olarak nasıl işleyebileceğini ortaya koyan bir dönüşüm sürecinin yansımaları olarak tartışılmaktadır.

Bu bağlamda, söz konusu stüdyo kapsamında Kandinsky eserlerinden; Kompozisyon VIII, Several Circles, Sarı Kırmızı Mavi, On White II, Circle in a Circle, Black and Violet, Delicate Tension, Merry Structure, Blue Painting, Contrasting Sounds ve Transverse Line seçilmiş, belirlenen eserler öğrencilere kura ile dağıtılmıştır. Öğrencilerden ilk aşamada seçtikleri eseri araştırmaları ve analiz etmeleri beklenmiştir. Sonrasında seçilen eserden hareketle bir tasarım ilkesi belirlemeleri ve bu ilke doğrultusunda orijinal resmi geometrik şekillerden faydalanarak iki boyutlu diyagramlar aracılığıyla soyutlamaları beklenmiştir. Soyutlama çalışmalarının netleştirilmesini takiben üç boyutlu model üretimi ve modelin teknik çizim aşamaları eş zamanlı sürdürülmüştür.

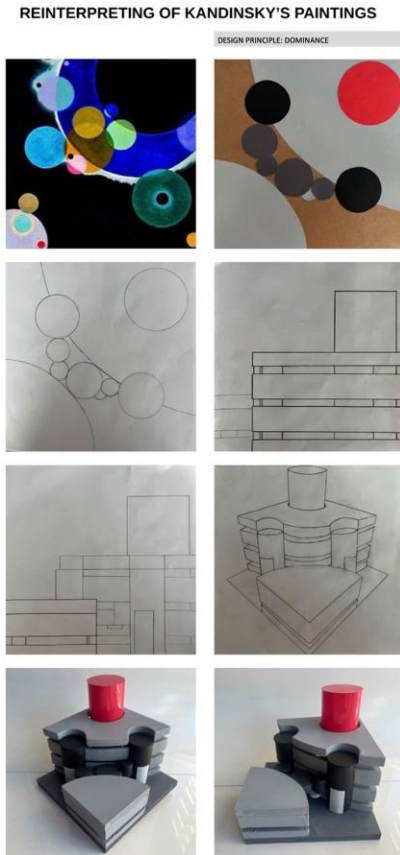
Çalışma sürecinde öğrenciler, seçtikleri fotoğrafın tamamını kullanma ya da belirli bir

alandan kadraj alma konusunda özgür bırakılmıştır. Aynı zamanda, öğrencilerden oluşturacakları üç boyutlu mekanlara giriş, toplantı alanı ve sergi salonu olmak üzere üç işlev yüklemeleri ve bu işlevler doğrultusunda hacimler arası ilişkileri, geçişleri ve alanları göz önünde bulundurmaları beklenmiştir.

Öte yandan, Kandinsky fotoğrafları 25*25 cm ölçülerinde kullanılmış, çalışma ölçeği 1/50 olarak belirlenmiştir. Soyut resimlerde yer alan geometrik öğelerin ölçülerinin belirlenen işlevlere cevap verme potansiyeline göre genişletme, büyütme, küçültme konularında öğrencilere esneklik tanınmıştır. Ayrıca, öğrenciler sadece kompozisyonlardaki yüzeysel elemanları kullanma konusunda sınırlanmamış, birden fazla paralel çizginin de bir yüzey tanımladığı bilgisinden hareketle, söz konusu tasarım öğelerini birleştirerek yüzeyler elde edilmesine dayanan soyutlama yaklaşımlarına da olanak tanınmıştır.

4.BULGULAR: TASARIM STÜDYOSUNA AİT ÖĞRENCİ ÇIKTILARI

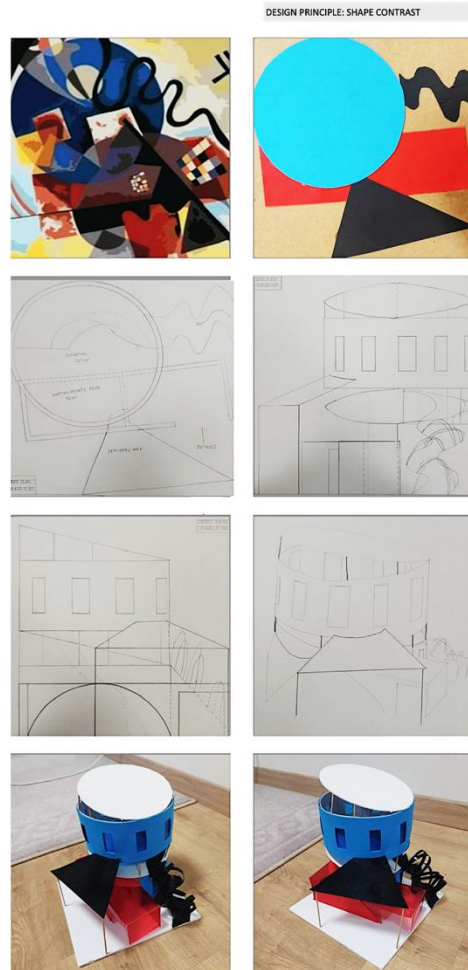
Bu bölümde, söz konusu stüdyo içeriğine yönelik öğrenci çıktılarına yer verilmektedir.

Şekil 1. Öğrenci Çalışması (Kişisel Arşiv, 2026).

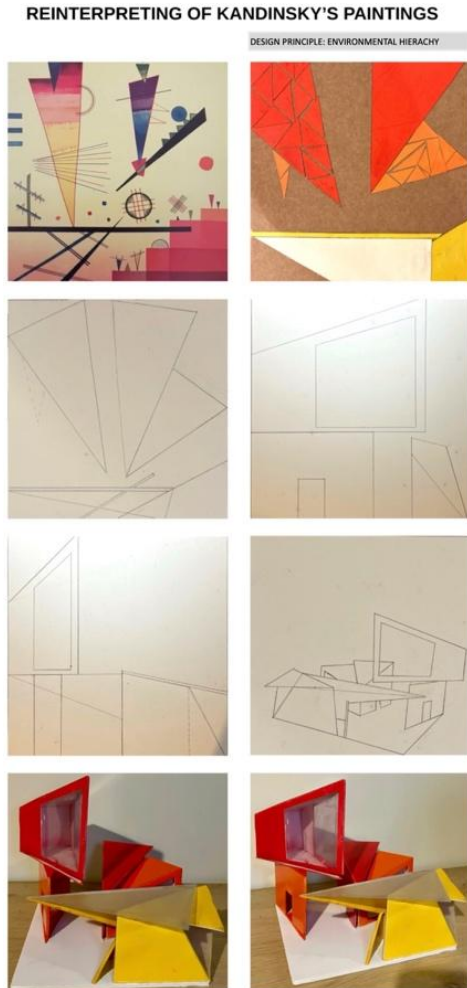
Buna göre ilk çalışmada (Şekil 1) öğrenci, Kandinsky'n Several Circles eserini başlangıç noktası olarak seçmiştir. Belirlenen eserin tamamı yerine belirli bir kadraj üzerinden ilerlemiş ve söz konusu kompozisyondaki öğeler arası ilişkilerden hareketle tasarım ilkesi olarak egemenliği belirlemiştir. Çalışmanın aslında da olduğu gibi öğrenci, daire şeklindeki öğelerle kompozisyonu kurgulamış ve egemenlik ilkesini sağlamak için bir daireyi diğerlerinden farklılaşan bir yükseklikte ve vurgulu bir renkle ifade etmiştir. Bu doğrultuda sunulan üç boyutlu mekânsal çıktı, resimdeki dairesel formlar arası boyut farklılıklarının bir ögenin daha baskın olduğu bir yaklaşımla ele alınmasıyla, belirlenen ilkeyi yansıtabilecek şekilde yeniden kurulduğunu göstermektedir. Öte yandan mekânsal çıktı, kaynak alınan soyut resmin görsel formunu birebir tekrar etmemekte; buna karşın kompozisyondaki baskın öğeleri kullanarak, seçilen tasarım ilkesinin yönlendirici rolü sayesinde kavramsal süreklilik kurmaktadır.

REINTERPRETING OF KANDINSKY'S PAINTINGS

Şekil 2. Öğrenci Çalışması (Kişisel Arşiv, 2026).

Bir diğer çalışmada, Kandinsky'nin Sarı Kırmızı Mavi eseri seçilmiştir. Öğrenci, resmin tamamından faydalanmak yerine eserin belirli bir alanından kadraj alarak çalışmasını (Şekil 2) sürdürmüştür. Öğrenci, eserde yer alan ana öğeler olan daire, üçgen, dikdörtgen ve eğimli çizgisel elemanı tercih ederek soyutlama çalışmasını gerçekleştirmiş, yine eserde yer alan bu şekil çeşitliliğinden yola çıkarak tasarım ilkesi olarak şekil zıtlığını belirlemiştir. Bu ilkeyi desteklemek için üç boyutlu mekânsal hacimde her bir öğeyi farklı renkle ifade etmiş, renk seçimini ise eserin aslına uyacak şekilde kurgulamıştır. Bu çalışmada da ilk çalışmayla benzer şekilde üç boyutlu mekânsal çıktı, kaynak olarak kullanılan soyut resmin birebir yükseltilmesinden ziyade seçilen tasarım ilkesi çerçevesinde yorumlanmasına dayanmaktadır.

Şekil 3. Öğrenci Çalışması (Kişisel Arşiv, 2026).

Kandinsky'nin Merry Structure eseri ile başlayan öğrenci çalışmasında (Şekil 3), soyutlama süreci orijinal eserde yer alan üçgen şekillerden hareketle kurgulanmış ve ortaya çıkan üçgen formlu öğelerin konumlarından ve tanımladığı

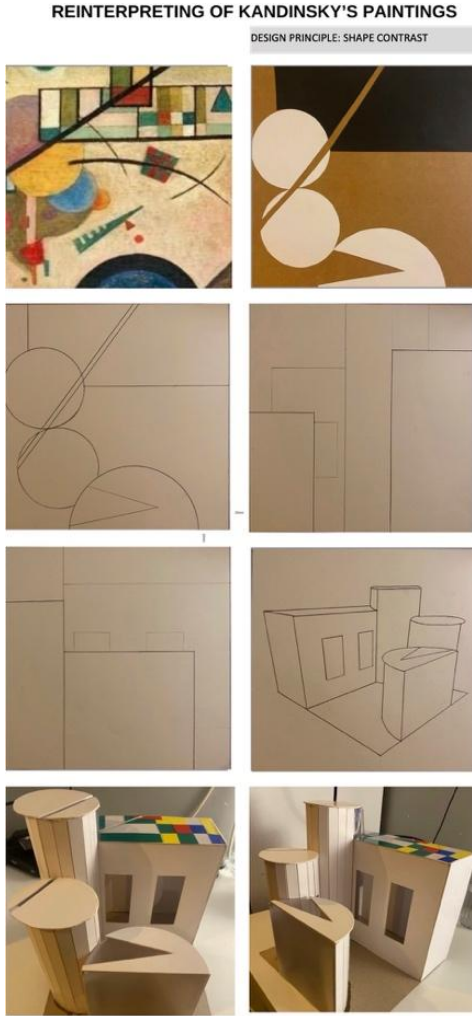
ilişikten hareketle tasarım ilkesi olarak çevresel hiyerarşi belirlenmiştir. Soyutlama süreci, kompozisyonda yer alan öğelerin büyütülmesi ve çizgisel elemanların tanımladığı alanların üçgen yüzey elemanlarıyla ifadesine dayalı bir süreç barındırmaktadır. Bu doğrultuda, üç boyutlu mekânsal çıktıda öğeler farklı ölçülerde üçgen hacimlerden oluşmaktadır. Tercih edilen renkler fotoğrafın aslıda yer alan renklerle uyumlu olacak şekilde planlanmıştır. Mekânsal çıktı, altlık olarak kullanılan soyut resimdeki görsel formları doğrudan tekrar etmeyip, seçilen tasarım ilkesi üzerinden kavramsal tutarlılık sağlamaktadır.

Şekil 4. Öğrenci Çalışması (Kişisel Arşiv, 2026).

Diğer çalışmada süreç Circle in a Circle resmi ile başlamış (Şekil 4), öğrenci bu resimde yinelenen dairesel öğelerden hareketle tasarım ilkesi olarak tekrarı seçmiştir. Bu doğrultuda, farklı yükseklikte ve genişlikte ancak benzer dairesel öğelerle kompozisyon iki boyutlu soyutlama diyagramı üzerinden ifade edilmiştir. Mekânsal kurgu, kaynak resimdeki belirli elemanların seçilmesi ve soyutlanması,

ardından bu soyutlamanın farklı yükseklik seviyesinde elemanlarla temsili üzerinden tekrar ilkesinin yansıtılmasıyla sağlanmıştır.

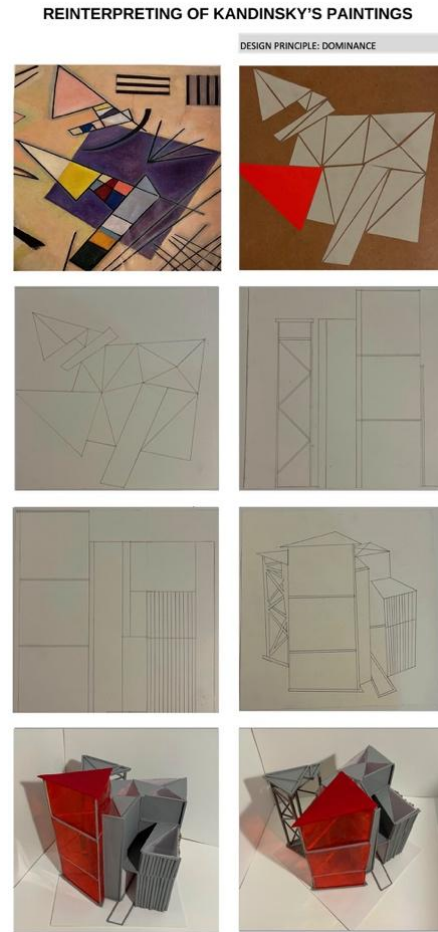

Şekil 5. Öğrenci Çalışması (Kişisel Arşiv, 2026).

Bir diğer öğrenci çalışmasında ise başlangıç resmi Contrasting Sounds olup öğrenci resmi doğrudan kullanmak yerine belirli bir alandan kadraj alarak sınırlandırdığı kompozisyon üzerinden çalışmaya başlamıştır (Şekil 5). Öğrenci, dairesel elemanlar ve bir adet dikdörtgen elemandan oluşan alandaki odakta yola çıkarak, söz konusu geometrik öğelerden hareketle tasarım ilkesi olarak şekil zıtlığını belirlemiş ve buna yönelik iki boyutlu bir soyutlama diyagramı oluşturmuştur. Bu ilkeyi yansıtmak ve vurgulamak adına üç boyutlu mekânsal çıktıda dairesel elemanlar benzer renklerde kurgulanmışken, dikdörtgen öğeye farklı renklerle eklemelerde bulunulmuştur. Bu çalışmada sunulan mekânsal çıktı, resimdeki öğeler arası ilişkilerin şekil zıtlığı ilkesinin tekrar eden benzer dairesel elemanlar ve bu elemanlardan farklılaşan farklı geometriye

sahip öğeyle üç boyutlu düzlemde yeniden kurulduğunu göstermektedir.

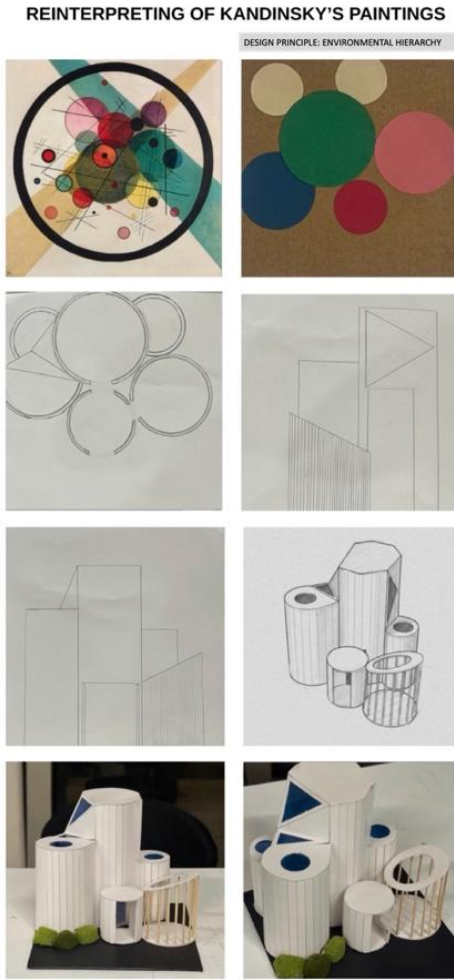
Bir diğer çalışma (Şekil 6), Black and Violet eserinden alınan bir kadraj üzerinden temellendirilmiştir. Bu kadrajda, üçgenlerden oluşan alan tercih edilmiş ve resimde yer alan büyük kare şeklindeki öğe de üçgenlerle ifade edilerek bir soyutlama diyagramı oluşturulmuştur. Tasarım ilkesi olarak egemenliğin belirlendiği bu kompozisyonu oluşturan öğeler arası ilişkiler, baskın öğenin daha büyük ve farklı renkte kurgulanmasıyla oluşturulan üç boyutlu mekânsal çıktıda ifade edilmiştir.

Şekil 6. Öğrenci Çalışması (Kişisel Arşiv, 2026).

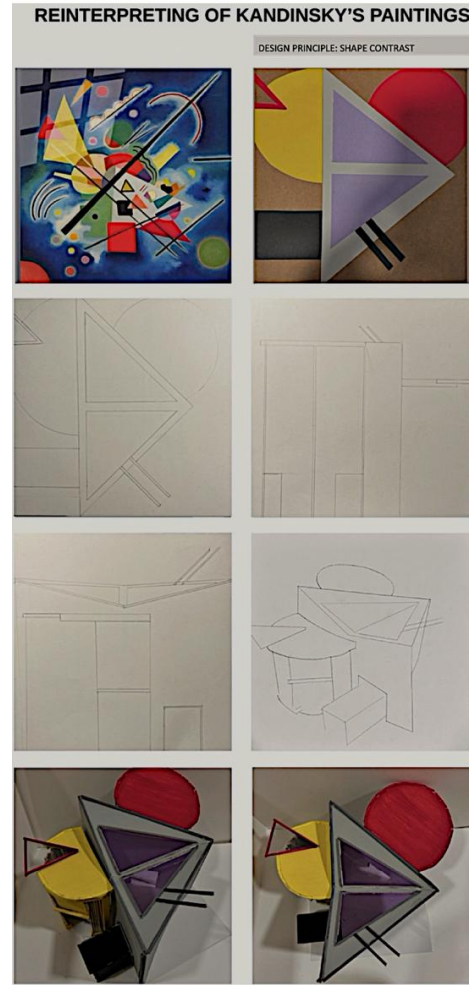
Circle in a Circle eserinden hareketle kurgulanan bir diğer öğrenci çalışmasında (Şekil 7), orijinal görseldeki dairesel elemanlar arası ilişkiler ve bu elemanların konumlanışından yola çıkarak tasarım ilkesi olarak çevresel hiyerarşi belirlenmiş ve bu ilkeyi yansıtmak şeklinde bir soyutlama diyagramına yer verilmiştir. Bu diyagramdan hareketle öğrenci, öğeler arası ilişkiyi ve

farklılaşmayı vurgulamak amacıyla üç boyutlu mekânsal çıktısında farklı yükseklikler ve yüzey özellikleriyle bir ürün ortaya koymuştur.

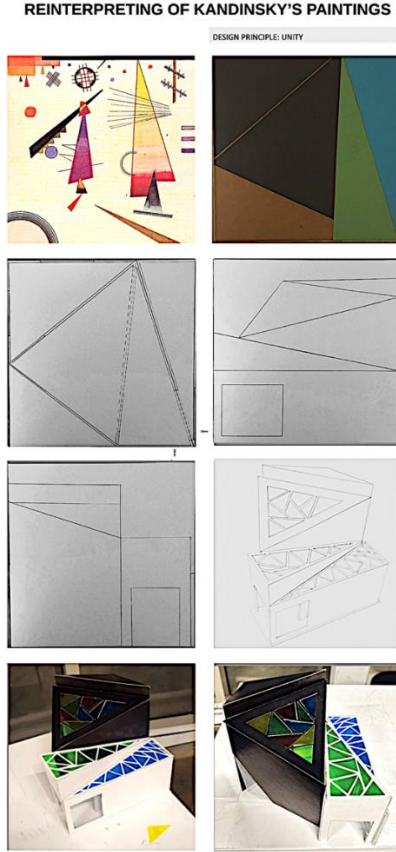
Şekil 7. Öğrenci Çalışması (Kişisel Arşiv, 2026).

Blue Painting eserine yer verilen çalışmada (Şekil 8), öğrenci resmin tamamından faydalanmış ancak resimde yer alan mevcut öğelerin boyutlarıyla oynayarak bir yeniden yorumlama ve soyutlama çalışması oluşturmuştur. Kompozisyonda yer alan farklı geometrik öğelerden hareketle, tasarım ilkesi olarak şekil zıtlığını seçen öğrenci, bu ilkeyi vurgulayacak şekilde öğe ve renk seçimi ile orijinal fotoğraftaki ilişkilerin üç boyutlu düzlemde yeniden kurulduğu bir mekânsal hacim ortaya koymuştur.

Şekil 8. Öğrenci Çalışması (Kişisel Arşiv, 2026).

Kandinsky'nın Merry Structure eserinin analizi üzerinden geliştirilen bir diğer çalışmada (Şekil 9) ise yine orijinal resimde yer alan üçgen öğeler farklı boyutlarda kullanılarak ve çizgisel elemanların tanımladığı üçgensel alanlardan faydalanılarak tasarım ilkesi olarak bütünlük seçilmiş ve bu ilkeyi yansıtabilecek bir soyutlama diyagramı oluşturulmuştur. İki boyutlu diyagramın üçüncü boyuta dönüşüm sürecinde ortaya konulan mekânsal hacimlerde yer alan açıklarda da üçgensel şekiller oluşturularak bütünlük ilkesinin vurgulanması sağlanmıştır.

Şekil 9. Öğrenci Çalışması (Kişisel Arşiv, 2026).

Tüm çalışmalar birlikte değerlendirildiğinde, öğrencilerin seçtikleri eserleri doğrudan temsil etmekten ziyade, bu eserlerdeki görsel ilişkileri belirli tasarım ilkeleri doğrultusunda yeniden yorumladıkları görülmektedir. Bu süreçte bazı öğrenciler resmin tamamını ele almayı tercih ederken (Örnek 1, 4, 7 ve 8), bazıları ise belirledikleri tasarım ilkesini daha etkili yansıtabilmek amacıyla kompozisyonu belirli bir kadrarla sınırlandırmıştır (Örnek 2, 3, 5, 6 ve 9). Çalışmalarda genel olarak orijinal resimlerdeki geometrik şekillere bağlı kalındığı gözlemlenmektedir. Ancak bazı örnekler bu yaklaşımın ötesine geçmektedir. Örneğin, Örnek 6'da kare şeklinin egemenlik ilkesini vurgulamak amacıyla üçgenlerle yeniden yorumlanması, Örnek 3'te çizgilerin tanımladığı yüzeylerin büyütülerek kullanılması ve benzer şekilde Örnek 9'da görülen yeniden boyutlandırma müdahaleleri, bu çalışmaların diğerlerinden ayrışmasını sağlamaktadır. Bununla birlikte öğrenciler, tasarım ilkelerini; öğelerin kompozisyon içindeki konumlanışı, öğeler arası boyutsal ilişkiler ve geometrik çeşitlilik gibi kriterler üzerinden ele alarak hiyerarşi, egemenlik, şekil zıtlığı ve tekrar gibi temel ilkeleri belirlemişlerdir. Bu durum, soyut bir görselin

üçüncü boyuta aktarımında tasarım ilkelerinin ara bir düşünme düzeyi oluşturduğunu ortaya koymaktadır. Ortaya çıkan mekânsal ifadeler, resmin biçimsel özelliklerinden bağımsızlaşırken, tasarım ilkesinin yönlendirici rolü sayesinde kavramsal bir süreklilik sağlamaktadır.

Öte yandan, incelenen projelerde soyutlama diyagramları, iki boyutlu analiz ve üç boyutlu mekânsal yapı arasında kritik bir arabuluculuk aracı olarak ortaya çıkmaktadır. Bu diyagramlar, öğrencilerin kompozisyon ilkelerini resimsel formdan ayırmalarına ve bunları mekânsal ilişkiler olarak yeniden yorumlamalarına izin vermektedir.

Stüdyo sürecinde ortaya konulan mekânsal sonuçlar, soyut resimlerden çıkarılan seçilmiş tasarım ilkelerinin, üç boyutlu alan içinde nasıl ifade edilebileceğini göstermektedir. Eserler, kaynak resimlerin görsel kompozisyon potansiyelinden hareketle ulaşılan ilkelerin üçüncü boyutta mekânsal ifadesini ön plana çıkarmaktadır. Bu yaklaşım sayesinde soyutlama, iki boyutlu ilişkilerin mekânsal ilişkilerle yeniden düzenlenmesini sağlayan dönüştürücü bir süreç olarak işlev görmektedir. Bununla birlikte, bazı öğrenci çalışmaları aynı resimlerle başlasa da farklı çıktılara ulaşılmıştır.

5.SONUÇ

Bu çalışma, birinci yıl tasarım stüdyosu kapsamında, soyut bir resmin üçüncü boyuta aktarımını biçimsel yükseltme üzerinden değil, seçilen bir tasarım ilkesinin mekânsal olarak yeniden yorumlanması üzerinden ele almıştır. Çalışmanın temel amacı, ilk yıl tasarım stüdyosu eğitiminin tüm kazanımlarını kapsamak değil; soyutlama, tasarım ilkesi okuma ve iki boyutlu bir kompozisyonu üç boyutlu mekânsal düşünceye dönüştürme yetilerinin nasıl işlediğini, ilke temelli bir çerçeve üzerinden sunmaktır.

Çalışmanın bulgularını oluşturan mekânsal çıktılar, literatürde sıkça rastlanan resim-mekân ilişkilerinden farklı olarak, doğrudan görsel benzerliğe dayanmayan bir dönüşüm yaklaşımını sunmaktadır. Öğrenciler, soyut bir resmi olduğu gibi mekâna taşımak yerine, belirledikleri tasarım ilkesi doğrultusunda mekânsal kurgular üretmiş; bu da tasarım ilkesinin, farklı temsil düzeyleri arasında

süreklilik kurabilen bir araç olduğunu ortaya koymuştur.

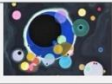

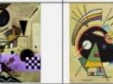

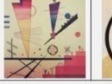

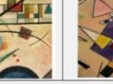
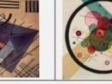
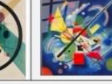

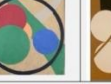

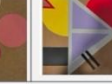

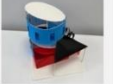

Bu yönüyle çalışma, soyut sanatın tasarım eğitiminde bir ilham kaynağı ya da iki boyutlu altlık olarak kullanılmasının ötesine geçerek, soyut görselin ilkesel bir düşünme zemini olarak yorumlanabileceği ve ele alınabileceğini önermektedir.

Sunulan çalışmalar birlikte ele alındığında, tasarım ilkesine dayalı soyutlama yaklaşımının, farklı mekânsal ifadeler üretmesine rağmen benzer bir dönüşüm mantığını paylaştığı görülmektedir. Ayrıca, aynı soyut altlıklardan belirlenen ilkeler doğrultusunda farklılaşan çıktılar üretilebileceğini ortaya koymaktadır (Çizelge 1). Bu durum, aynı ürünlerin tasarım

ilkelerinden hareketle farklı yorumlamalara izin vererek çeşitlilik sunduğunu ortaya koymaktadır. Bu çeşitlilik, soyutlamanın yorumlayıcı açıklığını vurgulamakta ve önerilen çerçevenin tek tip biçimsel sonuçlara yol açmadığını göstermektedir.

Bu çalışma, Kandinsky'nin çalışmasını bir referans olarak kullanarak, kompozisyon ilkelerinin yeniden yorumlanması yoluyla soyut resmi mekânsal tasarıma dönüştürmek için kavramsal ve metodolojik bir çerçeve sunmaktadır. Araştırma, soyutlamayı temsilden ziyade bir dönüşüm süreci olarak çerçeveleyerek, iki boyutlu kompozisyondan üç boyutlu hacme geçişin tasarım ilkeleriyle nasıl çalışabileceğini göstermektedir.

Çizelge 1. Öğrenci Çıktılarını Gösteren Özet Çizelge (Kişisel Arşiv, 2026).

	Several Circles	San Kırmızı Mavi	Merry Structure	Circle in a Circle	Contrasting Sounds	Black and Violet	Circle in a Circle	Blue Painting	Merry Structure
Kandinsky Eseri									
Tasarım İlkesi	Egemenlik	Şekil Zıtlığı	Çevresel Hiyerarşi	Tekrar	Şekil Zıtlığı	Egemenlik	Çevresel Hiyerarşi	Şekil Zıtlığı	Bütünlük
Seçilen Alan									
Soyutlama									
3D model									

Araştırmanın temel katkısı, soyut resim ile mekânsal tasarım arasındaki ilişkiyi statik biçimsel benzerlikler üzerinden değil, kavramsal ve ilişkisel süreklilik üzerinden ele alan süreç odaklı bir çerçeve önermesinde yatmaktadır. Bu çerçeve, soyut sanatsal ilkelerin mekânsal tasarımı sabit formlar olarak değil, mekânsal deneyimi yapılandıran dinamik sistemler olarak nasıl bilgilendirebileceğini göstermeyi amaçlamaktadır. Bu yönüyle çalışma, birinci sınıf tasarım stüdyolarında iki boyuttan üç boyuta geçiş çalışmalarına yönelik alternatif bir pedagojik yaklaşım önerisi sunmakta ve stüdyo içeriği geliştirme süreçlerine katkı sağlamayı hedeflemektedir.

TEŞEKKÜR

Yazar, 2025–2026 Güz yarıyılında Fenerbahçe Üniversitesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümünde yürütülen Design Studio I dersi kapsamında üretilen çalışmalarını paylaştıkları için L.K.A. Abousamra, G.D.Erdemir, A.M.H. Moamen, M.A. Öztürk, M.Q.T. Tareq, E. Aksaç, S.I. Gürgenoğlu, Ş. Ceylan ve K.T. Şener'e teşekkür eder.

KAYNAKLAR

Aslan, Ş. (2012). Temel Tasarım Eğitiminde Duyum Sürecine Yönelik Bir Yaklaşım, (Sanatta Yeterlik Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Balkan, S. A., & Özasan, N. (2021). Tasarım Stüdyolarında Temsil ve Tasarım İlişkisinin İncelenmesi. AART Uluslararası Anadolu Sanat Sempozyumu. (Eskişehir, 15-16 Nisan). s.145.

- Beşgen, A. (2014). Teaching/Learning Strategies through Art: Painting and Basic Design Education. 4th World Conference on Educational Technology Researches. (Barcelona, 13 May). s.420-427.
- Cantürk Akyıldız, E. (2020). Bir Öğrenme Ortamı Olarak Tasarım Stüdyosu: Maltepe Üniversitesi Tasarım Stüdyosu 1 Deneyimi, Turkish Online Journal of Design Art and Communication, Cilt. 10, Sayı 4, s.389-407.
- Çiçek, Ç., & Kaya, L. G. (2016). Soyut Resim Sanatının Mekânsal Tasarımına Aktarılması, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, Cilt. 7, Sayı 1, s. 9-17.
- Çil, E., & Demirel Özel, S. (2021). Mimari Habitusun Eşiği Olarak İlk Yıl Mimari Tasarım Stüdyoları, METU JFA, Cilt. 38, Sayı 1, s.139-160. <https://doi.org/10.4305/metu.jfa.2021.1.3>
- Demir, E. (2024). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Teknikleri Üzerine Betimsel Bir Çalışma, Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt. 25, Sayı 46, s.313-328. <https://doi.org/10.21550/sosbilder.1340355>
- Durmuş Öztürk, S., Beşgen, A., & Kuloğlu, N. (2018). Rethinking Basic Design Education: Deconstruction Of Anatolian Carpets, Art-Sanat, Sayı 9, s.463-478.
- Ertok Atmaca, A. (2014). Temel Tasarım. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Ghom, P. V. (2017). Use of Abstraction in Architectural Design Process (in First Year Design Studio), International Journal of Engineering Research and Technology, Vol. 10, Issue 1, s.118-122.
- Ghom, P. V., & George, A. (2020). Pedagogy for Basic Design Studio in Learning Architecture: A Qualitative Exploration. Journal of Education and Practice, Vol. 11, Issue 3. <https://doi.org/10.7176/JEP/11-3-18>
- Köse Doğan, R. (2016). Resim ve Mekan Arasındaki İlişki: İlham Veren Projeler, Online Journal of Art and Design, Cilt. 4, Sayı 2, s.48-65.
- Kahraman, M. U. (2022). İç Mimarlık Eğitiminin İlk Dönemi İçin Tasarlanmış Tasarım Stüdyosu Ders Modeli, Turkish Studies-Educational Sciences, Cilt. 17, Sayı 3, s.423-436. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.62234>
- Kaya, P., & Aytis, S. (2019). Soyutlama Kavramının Mekân Tasarımı Eğitimine Yansıtılmasının Önemi: 20. Yüzyıl Soyut Resim Sanatı ve F. L. Wright'ın Yapıları Üzerinden Bir İnceleme. Tasarım+Kuram, Cilt. 15, Sayı 28, s.53-64.
- Kaya, Y., & Kahraman, M. U. (2021). De Stijl Hareketinde İki Boyutlu Sanat Objelerinden Üç Boyutlu Yapıya Dönüşüm, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt.14, Sayı 77, s.616-626.
- Orbey, B., & Sarıoğlu Erdoğan, G. (2021). Design Process Re-Visited in the First Year Design Studio: Between Intuition and Reasoning. International Journal of Technology and Design Education, Issue 31, s.771-795. <https://doi.org/10.1007/s10798-020-09573-2>
- Öktem Erkartal, P. (2023). Abstraction as a Tool of Creative Thinking in Architectural Education: Basic Design Studio Outcomes, Kent Akademisi, Cilt. 16, Sayı 4, s.2275-2289. <https://doi.org/10.35674/kent.1315039>
- Palabıyık, S., & Demircan, D. (2020). Soyut Sanat Üzerinden Temel Tasarım Eğitimi, Journal of Strategic Research in Social Science, Cilt. 6, Sayı 3, s.181-190. doi: 10.26579/josrss.126
- Uyanık Çirkin, N. (2024). Modern Sanat ve Piet Mondrian Arakesitinde Temel Tasarım, Journal of Spatial Studies, Cilt. 1, Sayı 2, s.112-122.
- Varlı, E. (2025). Mekan Oluşumunda Sanatın İzleri, Zuhâl Özçetin (Eds.), Mimarlık Planlama ve Tasarımda Kuram ve Uygulamalı Çalışmalar, Duvar Yayınları. ISBN 978-625-8734-00-3.
- Yıldırım Coruk, İ. (2023). Spatial Organization Approaches at the First-Year Design Studio, Journal of Design Studio, Vol.5, Issue 2, s.195-205. <https://doi.org/10.46474/jds.1327100>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2021). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Şeckin Yayıncılık.
- Yılmaz, S., Baltacı, H., & Alpak, E. M. (2023). Temel Tasarım Dersinin Yaratıcı Düşünme Üzerindeki Etkileri, Online Journal of Art and Design, Cilt. 11, Sayı 2, s.223-235.
- Yavuz, A. (2014). As an Approach to Improving Creativity in Design Education; Art of Painting, Procedia-Social and Behavioral Sciences, Issue 141, s.741-747. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.05.130>
- Zorlu, T., Erbay, M., Akgül, B., Onur, D., & Aras, A. (2012). İç Mimarlık Eğitiminde İlk Yıl Tasarım Stüdyolarına Farklı Bir Bakış; Resimden Mekana Kandinsky. İÇMEK: İç Mimarlık Eğitimi 2. Ulusal Kongresi. (İstanbul, 20 Aralık), s. 42-50.